

INFORMATIEBLAD

OPEN HAARDEN EN HOUTKACHELS

Een houtvuur is gezellig. Wat is er mooier dan lekker bij de kachel of open haard zitten? Maar, een open haard of houtkachel verspreidt meer verontreiniging dan andere verwarming. De overlast voor de omwonenden bestaat uit stank, neerslag van roet en soms ook verspreiding van vonken. Als u vaak stookt, zijn daaraan voor u en uw gezin of medebewoners ook gezondheidsrisico's verbonden. Hierover leest u meer in dit informatieblad. De naam "allesbrander" wordt in dit informatieblad niet gebruikt. Dit is een **misleidende** naam, want in geen enkele open haard of kachel mag alle brandstof gestookt worden.

WAT KUNT U STOKEN IN EEN HOUTKACHEL?

Lang niet alles, alleen droog en onbehandeld hout of open haardblokken. Een open haard of houtkachel is geen aankoop die je zomaar even doet. De afstemming op de kamer en woning waarin de haard of kachel geplaatst wordt moet goed zijn. Hieronder worden kort een paar punten genoemd. De leverancier, de Vereniging Haard en Rookkanaal of Stichting Consument en Veiligheid kunnen u daarover nog meer vertellen. De telefoonnummers van deze organisaties vindt u in het bijbehorende informatieblad "Voor meer informatie....".

TYPE OPEN HAARD OF HOUTKACHEL

Afhankelijk van het type open haard of houtkachel moet u meer of minder ventileren tijdens het stoken. Een open vuur verbruikt per uur al snel 250 m³ lucht (een kamer met een hoogte van 2,5 m en afmetingen van 10 bij 10 m). Een gesloten verbrandingstoestel gebruikt veel minder lucht, in het totaal nog geen 50 m³ per uur.

Ook belangrijk is het dat de verwarmingscapaciteit van de open haard of houtkachel afgestemd is op de ruimte die u wilt verwarmen. Is de kachel te groot, dan wordt het snel te warm en bent u geneigd het vuur te temperen. En een vuur dat niet goed kan branden, veroorzaakt meer verontreiniging, die in of in de buurt van de woning terecht komt.

Een minder vervuilend alternatief voor een open haard of houtkachel is een gaskachel of gashaard. De moderne gashaarden en gaskachels zijn mooi vormgegeven. Bovendien zorgt een gaskachel voor minder schadelijke stoffen in huis dan een gewone houtkachel of open haard, als hij maar goed wordt onderhouden. Laat daarom de gaskachel éénmaal per jaar controleren en de vlam goed afstellen. Meer informatie over gaskachels kunt u krijgen bij de leverancier en het energiebedrijf.

BRANDSTOF

Een goed brandend vuur herkent u aan witte of kleurloze rook. Het vuur kunt u het beste aansteken met een paar dunne takjes en eventueel wat kranten. Het is verstandig om hout te stoken dat minimaal een jaar buiten heeft kunnen drogen op een winderige plek. Wanneer u nat hout stookt, ontstaat er minder warmte en meer rook. Open haardblokken, ook wel zaagsel-paraffinebriketten genoemd, zijn uitstekende brandstof. Ze vervuilen de lucht minder dan droog hout.

Huishoudelijk afval, oud papier, plastic, textiel, spaanplaat en geverfd, geïmpregneerd of gelakt hout zijn NIET geschikt voor de open haard of houtkachel. Deze 'brandstoffen' veroorzaken extra stank en bij verbranding kunnen kankerverwekkende stoffen vrijkomen.

HET STOOKGEDRAG

De manier waarop u de open haard stookt bepaalt voor een groot deel welke vervuiling ontstaat en of er overlast ontstaat voor de burens.

VENTILEREN!

Het is in de eerste plaats voor uw eigen gezondheid belangrijk om goed te ventileren. Door een raam op een kier te zetten komt er verse lucht in huis. Hierdoor krijgt het vuur genoeg zuurstof om te branden en worden vervuilende stoffen afgevoerd. Zorg dat de houtblokken die u gebruikt niet te groot zijn, want dan komt het vuur maar langzaam op gang. Het vuur wordt dan ook rokerig.

HET VUUR DOVEN

Als u weggaat of in bed wilt stappen, zorg dan dat het haardvuur uit is. Afdekken van het vuur zorgt voor extra vervuiling en vuur laten doven terwijl u er niet bij bent, kan brandgevaar betekenen. Gooi daarom geen hout meer op het vuur kort voor u het huis verlaat of naar bed gaat. Bij de brandweer en Stichting Consument en Veiligheid kunt u meer informatie over brandveiligheid verkrijgen.

DENK AAN UW BUREN

Als u stookt tijdens windstil of mistig weer blijft de rook van het haardvuur om het huis hangen. De omgeving wordt rokerig en de buren kunnen hier last van hebben. Uit onderzoek van het Ministerie van VROM blijkt dat 17% van de Nederlanders ongemak heeft van het stookgedrag van de buren. Vooral mensen met gevoelige luchtwegen, zoals astmapatiënten, kunnen gezondheidsklachten krijgen door laaghangende rook. Houd daarom ook rekening met uw omgeving als u op een mistige, windstille dag uw open haard wilt stoken.

GEZONDHEIDSRISICO'S

Als u vaak een houtkachel stookt kan dat voor de gezondheid van u, uw medebewoners en uw omgeving minder goed zijn. Vooral kinderen kun-

nen in huizen waarin dagelijks hout gestookt wordt meer last hebben van luchtwegklachten.

VERONTREINIGENDE STOFFEN

In huizen waar gestookt werd, zijn te hoge gehalten gemeten van stoffen zoals PAK, ook wanneer het binnen niet rokerig was. PAK is de afkorting voor *Polycyclische Aromatische Koolwaterstoffen*. Dit is een groep van teerachtige stoffen die ontstaan bij een onvolledige verbranding, onder andere van open haarden en sigaretten. Sommige PAK zijn kankerverwekkend.

VENTILEREN VOOR UW GEZONDHEID

Tot slot is het van belang dat u zorgt voor voldoende ventilatie tijdens het stoken. In goed geïsoleerde woningen, waar de ventilatie door kieren en naden laag is, moet hier extra op gelet worden. Bij onvoldoende luchttoevoer kan namelijk koolmonoxide ontstaan, verse lucht is dan letterlijk een zaak van levensbelang.

OVERLAST VEROORZAAKT DOOR DE BUREN

Heeft u in uw eigen huis last van een open haard of houtkachel die in de omgeving gestookt wordt, ga dan eerst in overleg met de 'stoker'. Vaak kan de overlast op eenvoudige wijze verholpen worden. Iemand verbrandt bijvoorbeeld hout dat niet geschikt is voor een haard (omdat het nat of geveerd is), of iemand doet de open haard aan tijdens windstil weer, waardoor de rook blijft hangen.

De problemen verdwijnen dikwijls al wanneer er op bepaalde tijden niet gestookt wordt. Soms kan het helpen de schoorsteen hoger te maken, of het rookkanaal aan te passen. In alle gevallen is het beter problemen uit te praten, in plaats van meteen naar de gemeente te stappen. Want dan

kan het een langdurige procedure worden, waarvan de uitslag niet altijd in uw voordeel hoeft uit te vallen.

De gemeente kan bij klachten een onderzoek instellen op grond van de Model Bouwverordering, artikel 7.3.2. Daarin staat dat “het ... verboden (is) om overlast te veroorzaken met stank, stof, rook, roet of walmen”. Meer informatie over deze procedure kunt u krijgen bij uw gemeente.

Ventileer extra tijdens het stoken van de open haard of houtkachel.

Stook de open haard of houtkachel niet iedere dag

TIPS

- Gebruik de houtkachel liever niet als hoofdverwarming.
- Zorg dat de capaciteit van uw haard of kachel past bij de ruimte waar hij gestookt wordt.
- Stook niet als er geen wind staat of als het mistig is, de rook slaat dan neer in de omgeving.
- Stook alleen droog en onbehandeld hout, het stoken van huishoudelijk afval en oud papier kan kankerverwekkende stoffen in uw woning brengen.
- Laat minstens één maal per jaar de schoorsteen en de open haard of houtkachel vegen.
- Ventileer extra als de haard of houtkachel brandt. Vuur gebruikt veel zuurstof, er is dus extra frisse lucht nodig.
- U stookt goed, als de rook wit of kleurloos is.

Indien u vragen heeft over open haarden of houtkachels en uw gezondheid kunt u telefonisch contact opnemen met GGD Nieuwe Waterweg Noord via (010) 248 80 80.